Lietas arhīva Nr. 1A-0059-19/2
ECLI:LV:ZRT:2019:0927.1A73023618.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2019.gada 27.septembrī

Zemgales rajona tiesa, tiesnese Iveta Salaka, rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kurā tiesvedība ierosināta sakarā ar /pers. A/ sūdzību par Ogres novada pašvaldības policijas 2018.gada 20.septembra lēmumu Nr.1-12/169.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 14.septembrī Ogres novada pašvaldības policijas (turpmāk- Ogres NPP vai Iestāde) amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumuNr. 740098152 (turpmāk- Protokols – Lēmums) par to, ka 2018.gada 14.septembrī plkst.10.50 transportlīdzeklis *OPEL*, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ (turpmāk – Transportlīdzeklis), bija novietots stāvēšanai /adrese/, 523.ceļa zīmes darbības zonā, bez attiecīgas caurlaides, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 122.3.punktā noteiktās prasības.

Pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktu, vadītājai uzlikts naudas sods 40 *euro* apmērā.

Nepiekrītot Protokolam-Lēmumam, /pers. A/ (turpmāk arī Sūdzības iesniedzēja) 2018.gada 14.septembrī iesniedza sūdzību Ogres novada pašvaldības policijā.

[2] Ogres novada pašvaldības policijas priekšnieks, izskatot /pers. A/ sūdzību, 2018.gada 20.septembrī pieņēma lēmumu Nr.1-12/169 (turpmāk – Lēmums) atstāt negrozītu Protokolu – Lēmumu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Lēmumā secināts turpmāk minētais.

[2.1] Likumdevējs imperatīvi ir noteicis, ka konstatējot administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība ir paredzēta Latvijas APK 149.^{10} panta piektās daļas 12.punktā, iestādei vai amatpersonai nav rīcības brīvības soda noteikšanā. Pie šādiem apstākļiem iestādei ir jāizdod konkrēta satura administratīvais akts- jāuzliek personai administratīvais sods četrdesmit *euro* apmērā. Ja likumdevējs ir pieņēmis imperatīvu normu, saskaņā ar kuru ir izdodams obligātais administratīvais akts, tad likumdevējs jau sākotnēji ir izvērtējis sabiedrības un atsevišķas personas tiesiskās intereses, kā rezultātā pieņemta norma, kas noteic, ka, pastāvot konkrētiem faktiskajiem apstākļiem, izdodams obligātais administratīvais akts, kas nav saistīts ar īpašu tā izdošanas satura lietderības apsvērumu izvērtēšanu.

[2.2] 2018.gada 14.septembrī plkst.10.50 Ogres novada pašvaldības policijas darbinieki, patrulējot Ogres pilsētā, saņēma Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Ogres iecirkņa dežuranta izsaukumu uz /adrese/, par automašīnām, kuras novietotas stāvēšanai, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 122.3.punkta prasības.

[2.3] Ceļu satiksmes noteikumu 122.3.punktā noteikts – aizliegts stāvēt 327.ceļa zīmes darbības zonā un attiecīgi – nepāra vai pāra datumos – 328. vai 329.ceļa zīmes darbības zonā, kā arī uz visiem ceļiem teritorijā, kurā iebraukšana apzīmēta ar 523.ceļa zīmi.

Ievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 285.27.apakšpunktā noteikto, nav pietiekami, ja personai attiecīgā atļauja vispārīgi ir izsniegta. Atļaujai ir jābūt novietotai automobiļa salonā pie priekšējā stikla. Normatīvie akti neparedz iestādes amatpersonām ne tiesības, ne pienākumus veikt padziļinātu pārbaudi, vai transportlīdzekļa vadītājam speciālā atļauja vispār ir vai nav, ja tā nav izvietota transportlīdzekļa salonā pie priekšējā stikla.

Iestādes ieskatā Sūdzības iesniedzējai ir pienākums pašai izvērtēt situāciju pirms transportlīdzekļa novietošanas stāvēšanai, ko prasa Ceļu satiksmes noteikumi un Ceļu satiksmes likums. Par normatīvajos aktos noteikto prasību un noteikto pienākumu nepildīšanu piemēro administratīvo sodu. Ja normatīvie akti paredz noteiktu kārtību, tad visiem šāda noteiktā kārtība ir obligāta un neviens nevar atsaukties, ka par to nav zinājis, nejauši aizmirsis vai pastāvēja citi apstākļi, lai neievērotu tiesību normās noteiktās prasības.

[3] 2018.gada 11.oktobrī no Ogres NPP Zemgales rajona tiesā (Ogrē), bet pēc piekritības 2018.gada 15.oktobrī Zemgales rajona tiesā (Jelgavā) saņemta /pers. A/ sūdzība un 2018.gada 21.novembrī arī sūdzības precizējumi, kurā lūgts atcelt Lēmumu. /pers. A/ Lēmumam nepiekrīt un pārsūdz to pilnā apjomā.

Sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[3.1] Sūdzības iesniedzēja atzīst, ka pustukšā pagalmā, nevienam netraucēti novietojusi savu automašīnu.

[3.2] Sūdzības iesniedzēja nepiekrīt Lēmumā norādītajam, ka normatīvie akti neparedz iestādes amatpersonām ne tiesības, ne pienākumus veikt padziļinātu pārbaudi.

Iestāde nav ņēmusi vērā to, ka radušies jauni apstākļi, proti, ka tur dzīvo un bija saņēmusi atļauju transportlīdzekļa novietošanai.

[3.3] Protokolā norādīts, ka automašīna bija novietota stāvēšanai ceļa zīmes Nr.523 darbības zonā, bez attiecīgās atļaujas, taču nav minēta šādas atļaujas nepieciešamība, jo minētā zīme "Stāvēšanas aizlieguma zona" aizliedz stāvēt uz visiem ceļiem teritorijā, kurā iebraukšana apzīmēta ar 523.zīmi. Tikai kopā uzstādītā papildzīme Nr.849 "Pārējā informācija" norāda informāciju, ko nesatur pārējās papildzīmes, liek būt atļaujai, taču minētā papildzīme Protokolā nav minēta, taču Lēmumā šī informācija parādās.

Sūdzības iesniedzējas ieskatā nepilnīgi noformēts protokols bija jāanulē un sankcijas jāatceļ.

[3.4] 2018.gada 14.septembrī ap plkst.06.00 dzīvesbiedrs ar minēto automašīnu bija izbraucis darīšanās (iepriekš par to neesot zinājusi) un pēc dzīvesbiedra teiktā, novietojot Transportlīdzekli ap plkst.09.00, caurlaidi novietojis uz zempaneļa, kas redzams sūdzībai pievienotajos fotouzņēmumos. Tādējādi minēto caurlaidi varēja redzēt, ja tāda vēlēšanās bija.

[3.5] Transportlīdzekļa stāvēšana attiecīgo zīmju darbības zonā nav traktējams un uzskatāms par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu, jo minētā zīme regulē tieši /adrese/ iedzīvotāju auto stāvēšanu, savukārt viņai piederošais Transportlīdzeklis ir piederīgs šī pagalma izmantošanā, jo šajā adresē dzīvo kopš 2017.gada februāra. Novietotais Transportlīdzeklis nevienam netraucēja, arī citu satiksmes dalībnieku pārvietošanos vai stāvēšanu pagalmā, kā arī nav nodarīts nekāds kaitējums apkārtējiem vai sabiedrībai kopumā.

Sūdzība pamatota ar Latvijas APK 279.pantu.

[4] Līdz tiesneses noteiktajam termiņam no lietas dalībniekiem nav saņemti lūgumi izskatīt lietu tiesas sēdē, nav pieteikts noraidījums tiesnesei.

Motīvu daļa

[5] Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} panta pirmo daļu tiesa /pers. A/ sūdzību izskata rakstveida procesā, ievērojot Latvijas APK divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību.

[6] Tiesa, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, /pers. A/ sūdzībā izklāstītos argumentus un izvērtējusi pierādījumus to kopsakarā, atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir atceļams un lieta ir izbeidzama šādu apsvērumu dēļ.

[7] Tiesa nav konstatējusi Latvijas APK 289.^{12} panta pirmajā daļā norādītos apstākļus, kas ir par pamatu Iestādes Lēmuma atcelšanai.

[8] Latvijas APK 289.^{6} panta septītā daļa nosaka, ka izskatot sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā, tiesai cita starpā jāizlemj: vai ir noticis administratīvais pārkāpums, vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu, vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību un kāds administratīvais sods piemērojams personai.

[9] Ceļu satiksmes likuma 19.pantā noteikts ceļu satiksmes dalībnieku pienākums izpildīt šā likuma, Ceļu satiksmes noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus, kā arī izpildīt policijas darbinieku un to personu norādījumus, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī ievērot luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības.

Ceļu satiksmes kārtību Latvijā nosaka Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumi Nr.279 "Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk arī ceļu satiksmes noteikumi).

Atbilstoši minēto noteikumu 122.3.apakšpunktam aizliegts stāvēt 327.ceļa zīmes darbības zonā un- attiecīgi nepāra vai pāra datumos- 328. vai 329.ceļa zīmes darbības zonā, kā arī uz visiem ceļiem teritorijā, kurā iebraukšana apzīmēta ar 523.ceļa zīmi.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 276.18.apakšpunktam, 523.ceļa zīme ir norādījuma zīme, kas nosaka noteiktu ceļu satiksmes režīmu – "Stāvēšanas aizlieguma zona", nosakot aizliegumu stāvēt uz visiem ceļiem, teritorijā, kurā iebraukšana apzīmēta ar 523.zīmi. Savukārt noteikumu 285.punkts nosaka, ka papildzīmes tiek lietotas kopā ar citām zīmēm un precizē vai ierobežo attiecīgo zīmju darbību. Atbilstoši noteikumu 285.27.apakšpunktam, 849. papildzīme "Pārējā papildinformācija" norāda informāciju, ko nesatur pārējās papildzīmes (atceļ apstāšanās un stāvēšanas aizliegumu 326., 327., 328. un 329. zīmes darbības zonā transportlīdzekļiem ar speciālām atļaujām (vadītājam automobiļa salonā pie priekšējā stikla jānovieto stāvvietas īpašnieka vai pārvaldītāja izdota attiecīga satura atļauja), norāda laikposmu, kurā atļauts iekraut un izkraut kravu un tamlīdzīgi).

Latvijas APK 149.^{10} panta piektās daļas 12.punktā paredzēta atbildība par stāvēšanu 327. ceļa zīmes darbības zonā un attiecīgi nepāra vai pāra datumos 328. vai 329. ceļa zīmes darbības zonā, kā arī uz visiem ceļiem teritorijā, kurā iebraukšana apzīmēta ar 523. ceļa zīmi.

Izskatāmajā gadījumā /pers. A/ saukta pie administratīvās atbildības pēc Latvijas APK 149.^{10} panta piektās daļas 12.punkta ar naudas sodu 40 *euro* apmērā.

[10] Atbilstoši Latvijas APK 243.pantā noteiktajam, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Latvijas APK 243.^{1}pants nosaka, ka pierādīšanas līdzekļi ir pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi, personu liecības, eksperta atzinums, kompetentās institūcijas atzinums, dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā, elektroniskie pierādījumi, procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātas ziņas par faktiem, lietiskie pierādījumi.

Latvijas APK 244.pants nosaka, ka amatpersona pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Izskatāmajā lietā par pierādīšanas līdzekļiem kalpo: administratīvā pārkāpuma Protokols – Lēmums (*lietas 27.lapa*), pārkāpuma fiksēšanas laikā uzņemtās fotogrāfijas (*lietas 29.-31.lapa*), izdruka no saņemtās informācijas (izsaukumu) reģistrācijas žurnāla (*lietas 28.lapa*), /pers. A/ sūdzība par Protokolu-Lēmumu (*lietas 26.lapa*), atļaujas Nr.52 kopija (*lietas 27.lapa*) u.c.

[11] Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} panta septīto un astoto daļu tiesa tieši pārbauda pierādījumus lietā. Tiesa nav tiesīga pēc savas iniciatīvas iegūt pierādījumus un tos pārbaudīt.

Izvērtējot konkrētās lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, sūdzībā norādītos argumentus, pārbaudot Ogres novada pašvaldības policijas 2018.gada 20.septembra lēmuma Nr.1-12/169 pamatotību, tiesa atzīst, ka Iestāde, pieņemot Lēmumu, ir pilnīgi un vispusīgi izvērtējusi visus lietā esošos pierādījumus, kas minēto šā sprieduma [10] punktā, pamatojoties uz kuriem, Iestāde pamatoti konstatējusi, ka /pers. A/ ir izdarījusi 149.^{10}panta piektās daļas 12.punktā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Tiesa nekonstatē apstākļus, kas liktu apšaubīt Lēmumā izdarītos secinājumus par sūdzības iesniedzējas vainu Lēmumā norādītā pārkāpuma izdarīšanā.

Tiesa vērš uzmanību, norādot, ka normatīvais regulējums neparedz policijas darbiniekam pienākumu veikt padziļinātu pārbaudi, vai transportlīdzekļa vadītājam speciālā atļauja ir vai nav, ja tā nav novietota transportlīdzekļa salonā pie priekšējā stikla, jo tā kā papildzīmes precizē vai ierobežo attiecīgo ceļa zīmju darbību, tad transportlīdzekļa vadītājam ir pienākums novietot atļauju redzamā vietā, lai jebkurai trešajai personai, tajā skaitā policijas amatpersonai, pārbaudot automašīnas stāvēšanas likumību, būtu iespēja pārliecināties par speciālās atļaujas esamību un nerastos šaubas, ka transportlīdzekļa vadītājam transportlīdzekļa novietošanai stāvvietā ir piešķirtas šādas tiesības. Turklāt arī lietas materiāliem pievienotajā auto atļaujas Nr.52 kopijā norādīta informācija, ka novietojot automašīnu stāvvietā, atļauja novietojama automašīnas priekšējā vējstiklā.

Vienlaicīgi, no lietas materiāliem izriet, ka sūdzības iesniedzējai ir izsniegta atļauja Nr.52 viesu transportlīdzekļa novietošanai stāvēšanai /adrese/, ko parakstījis mājas vecākais /pers. L/ (*lietas 15., 27.lapa*), kā arī /pers. L/ paskaidrojumā (*lietas 18.lapa*) apstiprināja, ka /pers. A/ piederošajam Transportlīdzeklim izsniegta viesu atļauja Nr.52 kopš 2017.gada augusta.

Līdz ar to nav strīda par to, ka sūdzības iesniedzējai ir bijusi izsniegta atļauja novietot transportlīdzekli stāvēšanai /adrese/, taču pārkāpuma fiksēšanas brīdī Protokolā – Lēmumā norādītajā laikā un vietā, atļauja transportlīdzekļa salonā pie priekšējā stikla nav bijusi novietota.

[12] Tiesa atzīst, ka pārkāpums ir jāvērtē atbilstoši Latvijas APK 22.pantā noteiktajam administratīvais soda mērķim, kas nosaka, ka administratīvais sods tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cieņīšanas garā, kā arī lai tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Latvijas APK 21.panta pirmā daļa nosaka, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto

lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Minētā panta otrā daļa nosaka, ka ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz 40 *euro* un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, var atzīt par maznozīmīgu.

Vērtējot lietas materiālus, tiesa uzskata, ka pie konkrētajiem lietas apstākļiem ir piemērojams Latvijas APK 21.pants.

Latvijas APK 32.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Par sūdzības iesniedzējas izdarīto administratīvo pārkāpumu paredzēts naudas sods 40 *euro* un lietā nav ziņu, ka konkrētais pārkāpums būtu radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai.

Augstākās tiesas Senāts ir norādījis, ka administratīvais pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu, ja ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (tostarp izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus), administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga. Citiem vārdiem, izdarītais pārkāpums ir tik nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs (audzinoša rakstura) līdzeklis, kas vērsts uz to, lai persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 12.februāra spriedums lietā Nr. SKA- 15/2009*).

Novērtējot sūdzības iesniedzējas argumentus, izdarītā pārkāpuma raksturu, iegūtās ziņas par viņas personību, tiesa sūdzības iesniedzējas izdarīto pārkāpumu saskaņā ar Latvijas APK 21.pantu atzīst par maznozīmīgu, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

[13] Izskatot sūdzību, tiesa ievēro procesuālās ekonomijas principu un ņem vērā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 2.oktobra spriedumā lietā Nr.SKA-378/2008 minētos norādījumus, kurā Senāts, atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām, savos nolēmumos vairākkārt ir norādījis, ka no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet, ka tiesas pienākums ir argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākuma detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa.

[14] Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Lēmums administratīvā pārkāpuma lietā ir atceļams un lietas izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{12}panta otrās daļas 2.punktu, 289.^{6} – 289.^{7} pantu, 289.^{13}., 289.^{17}- 289.^{18}pantu, tiesa

nosprieda

atcelt Ogres novada pašvaldības policijas 2018.gada 20.septembra lēmumu Nr.1-12/169 un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu, vienlaikus izsakot /pers. A/ mutvārdu aizrādījumu.

Spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2019.gada 27.septembrī.

Spriedumu desmit darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas tiesas kancelejā ir tiesībās pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese I.Salaka